

Handläggare: Gunweig Högberg
Telefon: 08-508 20 505

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Förslag på ersättningsmodell för basservice i vård- och omsorgsboende för medflyttande make/maka som inte har några omvårdnadsbehov

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.

Leif Sjöholm
Stadsdelsdirektör

Kristina Goldring
Äldreomsorgschef

Sammanfattning

Kommun fullmäktige har i budget för 2011 beslutat om att en parboendegaranti ska införas som ger förutsättningar till sammanboende för de äldre par som så önskar.

Förvaltningen ser positivt på att en parboendegaranti införts för att ge de äldre par som så önskar förutsättningar till fortsatt sammanboende. Sedan tidigare finns en parboendegaranti som gäller när båda makarna har behov av vård- och omsorgsboende. För äldre par med olika omvårdnadsbehov har hittills parboende varit möjligt i olika boendeformer inom samma boende. Förvaltningen har dock alltid erbjudit äldre par som önskar bo tillsammans boende inom servicehus. Stadsledningskontoret föreslår att ett boende i enskild regi får en ersättning om 458 kr per dygn för medflyttande make/maka som ej har några omvårdnadsbehov. Motsvarande ersättning till boenden i kommunal regi föreslås till 435 kr per dygn. Förvaltningen är tveksam till om denna ersättning är tillräcklig för att täcka de kostnader som utföraren i realiteten får. Förvaltningen ser även att problem kan uppstå när beslutet kan komma att omprövas vid väsentligt förändrade förhållanden t ex att maken/makan som har behov av bistånd inte längre bor på aktuellt boende. Servicehusen i staden är under successiv omvandling till

trygghetsboenden och trygghetsboenden förmedlas via Bostad Stockholm. Om den maka/make som inte har omfattande omvårdnadsbehov avböjer erbjudet boende och blir kvar inom vård- och omsorgsboendet kan detta medföra problem för utföraren.

Förvaltningen vill även framföra att eventuellt ökade kostnader för äldreomsorgen måste kompenseras i ersättningssystemet för att detta ska bli praktiskt möjligt att genomföra.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till stadsdelsnämnden överlämnat en remiss om förslag till ersättningsmodell för basservice i vård- och omsorgsboende för medflyttande make/maka som inte har några omvårdnadsbehov. Yttrande över remissen ska vara inlämnad senast 2011-10-03.

Ärendet

Kommun fullmäktige har i budget för 2011 beslutat om att en parboendegaranti ska införas som ger förutsättningar till sammanboende för de äldre par som så önskar. Sedan tidigare finns en parboendegaranti som gäller när båda makarna har behov av vård- och omsorgsboende. För makar med olika omvårdnadsbehov har hittills parboende varit möjligt i olika boendeformer inom samma boende. För att kommunfullmäktiges beslut i budget 2011 om parboendegaranti ska kunna tillämpas inom vård- och omsorgsboende föreslår äldrenämnden att medflyttande maka/make ska kunna beviljas boende enligt 4 kap. § 2 SoL.

Äldrenämnden har dessutom föreslagit kommunstyrelsen att ge stadsledningskontoret i uppdrag att utarbeta ett förslag till ersättning för basservice i vård- och omsorgsboende.

Stadsledningskontoret föreslår följande:

Ersättning till utföraren

När den medflyttande makan/maken inte har några omvårdnadsbehov är stadens ersättningssystem för vård- och omsorgsboenden inte tillämpligt då detta utgår från en vårdnivåbedömning. I och med att den enskilde tar del av viss basservice som finns inom boendet såsom tillgång till personal dygnet runt, trygghetslarm, hälso- och sjukvårdsinsatser och gemensamma aktiviteter är det rimligt att någon form av ersättning utgår till utföraren.

Stadsledningskontoret förordar att Stockholms stad på samma sätt som flertalet andra kommuner som infört parboendegaranti ska bevilja bistånd i form av boende enligt 4 kap. § 2 SoL för medflyttande maka/make som inte har behov av vård-

och omsorgsboende. Utifrån detta ska sedan en överenskommelse om ersättningsnivå utgå för basservice samt ersättning för utförda hemtjänstinsatser. Medflyttande make/maka med biståndsbehov nivåbedöms enligt 4 kap. § 1 SoL och överenskommelse om ersättningsnivån ska, enligt stadsledningskontoret, utgå utifrån detta.

Stadsledningskontoret anser att beslutet om parboende i förhållande till en privat vårdgivare kan anses vara en riktad upphandling av tjänst som varje nämnd måste göra vid behov. Behov och förutsättningar skiljer sig åt bland paren som ansöker om parboendegaranti och ersättningen behöver anpassas efter det. Detta innebär att en schablonersättning inte kan väljas. Vid förhandling bör, med beaktande av de fastställda ersättningsnivåerna, ersättning för enbart basservice för medflyttande utan omvårdnadsbehov kunna beräknas till 40 % av nivå 1 utifrån ersättningsnivån per dygn till utförare av verksamhet i särskilda boenden för äldre. Ersättningen blir då 458 kr per dygn för boenden i enskild regi och 435 kr per dygn för boenden i kommunal regi.

Ersättningen måste dock förhandlas i varje enskilt fall utifrån de förutsättningar som föreligger. Av beslutet ska det också framgå att beslutet kan komma att omprövas vid väsentligt förändrade förhållanden t ex att maken/makan som har behov av bistånd inte längre bor på aktuellt boende.

Avgifter

I stadens avgiftssystem regleras hur avgifter ska beräknas för makar och registrerade partners. Stadsledningskontoret föreslår att den medflyttande maken/makan betalar hyra och mat enligt de regler som gäller. Däremot tas ingen omsorgsavgift ut så länge inget omvårdnadsbehov föreligger. När omvårdnadsbehov föreligger erläggs den avgift som gäller för motsvarande tjänster.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för äldreomsorg. Ärendet behandlas i stadsdelsnämndens pensionärsråd 2011-09-23.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på att en parboendegaranti införts för att ge de äldre par som så önskar förutsättningar till fortsatt sammanboende. Sedan tidigare finns en parboendegaranti som gäller när båda makarna har behov av vård- och

omsorgsboende. För äldre par med olika omvårdnadsbehov har hittills parboende varit möjligt i olika boendeformer inom samma boende. Förvaltningen har dock alltid erbjudit äldre par som önskar bo tillsammans boende inom servicehus. Det är också positivt att en ersättning lämnas till utförarna även för den av makarna som inte har ett omvårdnadsbehov som är så omfattande att ett vård- och omsorgsboende skulle vara aktuellt om det inte vore föranlett av ett parboende. Förvaltningen är dock tveksam till om den föreslagna ersättning, 458 kronor per dygn för boende i enskild regi och 435 kronor per dygn för boende i kommunal regi täcker de kostnader som detta medför för aktuell utförare. I de fall makarna väljer att bo i separata lägenheter inom boendeenheten kommer det medföra ett intäktsbortfall. Om ersättningen måste förhandlas i varje enskilt fall utifrån de förutsättningar som föreligger kan olika ersättningar komma att tillämpas. Det finns då en risk för att ersättningen inte blir likvärdig för de olika utförarna. En förutsättning för att kunna tillämpa detta är att en mer utförlig övergripande vägledning finns för förvaltningarna att utgå ifrån.

Vidare anser förvaltningen att problem kan uppstå när beslutet kan komma att omprövas vid väsentligt förändrade förhållanden t ex att maken/makan som har behov av bistånd inte längre bor på aktuellt boende. Servicehusen i staden är under successiv omvandling till trygghetsboenden och trygghetsboenden förmedlas via Bostad Stockholm. Om den maka/make som inte har omfattande omvårdnadsbehov avböjer erbjudet boende och blir kvar inom vård- och omsorgsboendet kan detta medföra problem för utföraren och med förmedlingen av lediga lägenheter inom det aktuella vård- och omsorgsboendet.

Förvaltningen vill även framföra att eventuellt ökade kostnader för äldreomsorgen måste kompenseras i ersättningssystemet för att detta ska bli praktiskt möjligt att genomföra.

Bilagor

1. Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande ” Införande av parboendegaranti inom äldreomsorgen, Dnr 113-051/2011.
2. Protokoll fört vid äldrenämndens sammanträde 2011-03-22.
3. Stadsledningskontorets ”Förslag på ersättningsmodell för basservice i vård- och omsorgsboende med medflyttande make/maka som inte har några omvårdnadsbehov”, Dnr 327-876/2011.